

Sinteza monetară nr. 5 * 2004

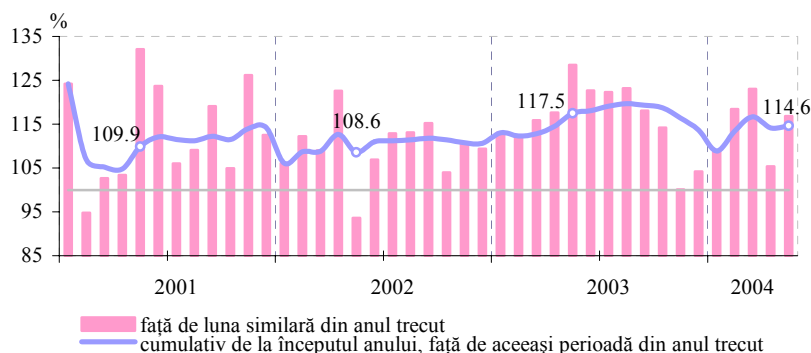
Mai

Sectorul real*

În luna mai 2004 volumul **producției industriale** în valoare de 991.4 mil. lei s-a majorat în termeni reali cu 16.8 la sută față de luna similară a anului 2003.

De la începutul anului volumul producției industriale a constituit 5092.9 mil. lei, nivel superior cu 14.6 la sută (în prețurile medii ale anului 2003) față de perioada respectivă din anul precedent (graficul nr.1).

Graficul nr. 1. Producția industrială în prețurile medii din anul precedent

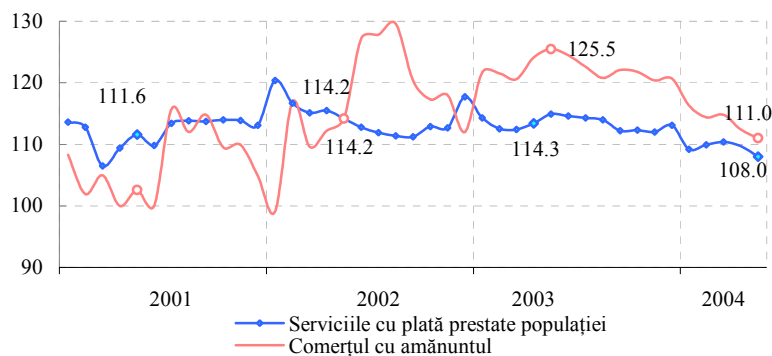
Sporirea volumului producției industriale în ianuarie-mai 2004 a fost susținută de două activități sectoriale de bază: industria extractivă și industria prelucrătoare. Industria prelucrătoare (83.8 la sută din totalul producției industriale) a contribuit la creșterea producției industriale în termeni reali cu 15.0 puncte procentuale, inclusiv industria alimentară și a băuturilor – cu 7.2 puncte procentuale, fabricarea de articole de îmbrăcăminte, prepararea și vopsirea blănurilor – cu 2.5 puncte procentuale, recuperarea deșeurilor și a resturilor de metale reciclabile – cu 2.1 puncte procentuale, producția de piei, de articole din piele și fabricarea încălțămintei – cu 1.4 puncte procentuale. Industria prelucrătoare și-a majorat volumul producției în termeni reali cu 18.0 la sută față de perioada respectivă a anului 2003. Corespunzător, industria extractivă a crescut cu 30.8 la sută, iar în sectorul energie electrică și termică, gaze și apă volumul produs s-a diminuat cu 3.3 la sută.

De menționat că, din numărul întreprinderilor supuse evidenței lunare (601 de întreprinderi) 42.3 la sută au redus volumul producției industriale față de perioada corespunzătoare a anului precedent.

Comerțul cu amănuntul desfășurat prin unitățile comerciale a totalizat 2784.5 mil. lei în perioada ianuarie-mai 2004, marcând o creștere reală cu 11.0 la sută față de perioada corespunzătoare a anului 2003 (graficul nr. 2).

* în baza informației Departamentului Statistică și Sociologie, pe întreprinderile și organizațiile supuse evidenței lunare

Graficul nr. 2. Evoluția comerțului cu amănuntul și a serviciilor prestate populației, %

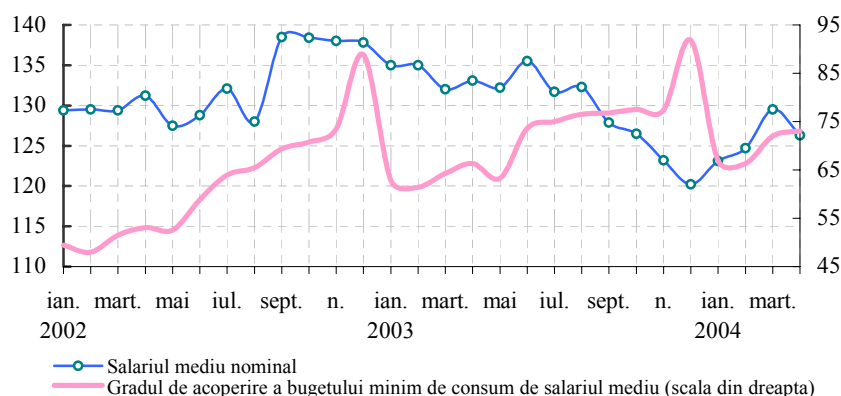

De menționat că, unitățile comerciale cu proprietate privată au înregistrat o creștere a vânzărilor cu 10.5 la sută, realizând 68.6 la sută din totalul vânzărilor cu amănuntul. În același timp, volumul vânzărilor cu amănuntul în proprietatea publică s-a redus cu 4.7 la sută față de perioada respectivă din anul precedent.

Volumul *serviciilor cu plată prestate populației* în ianuarie-mai 2004 a constituit 2159.5 mil. lei, sporind în termeni reali cu 8.0 la sută față de perioada similară a anului trecut. Evoluția pe toate formele de proprietate a fost pozitivă. Ca și în perioadele precedente, serviciile prestate în proprietatea publică au fost preponderente, constituind 42.7 la sută din volumul total al serviciilor.

Salariul mediu* pentru un angajat din economia națională în luna aprilie 2004 a constituit 1063.3 lei, fiind în creștere nominală cu 26.3 la sută față de aceeași perioadă a anului trecut și în termeni reali – cu 11.6 la sută, respectiv (graficul nr. 3). La 30 aprilie 2004 suma restanțelor pentru retribuirea muncii, cu termenul de achitare expirat, a constituit 162.6 mil. lei (fiind în reducere cu 4.5 mil. lei față de 31 martie 2004).

Graficul nr. 3. Dinamica indicatorilor, %

Bugetul minim de consum, calculat pentru o persoană aptă de muncă, a constituit în luna aprilie 1455.0 lei. În structura componentelor bugetului minim de consum

*la întreprinderile cu numărul de salariați 20 și mai mare

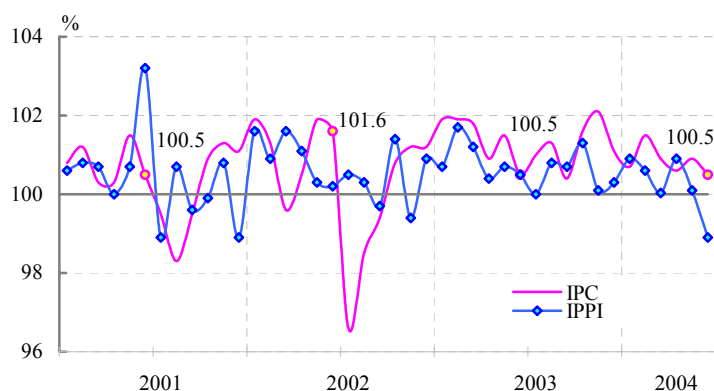
ponderea produselor alimentare a alcătuit 43.2 la sută din total, a mărfurilor nealimentare – 30.0 la sută și a serviciilor – 26.8 la sută.

Gradul de acoperire a bugetului minim de consum de salariul mediu (73.1 la sută) a crescut cu 6.8 puncte procentuale în comparație cu perioada similară a anului 2003.

Nivelul inflației

Rata inflației în luna mai a constituit 0.5 la sută (graficul nr. 4). Prețurile la produsele alimentare s-au majorat cu 0.2 la sută, la mărfurile nealimentare – cu 1.1 la sută și la serviciile prestate populației – cu 0.3 la sută.

Graficul nr. 4. Evoluția lunară a indicelui prețurilor de consum (IPC) și a prețurilor producției industriale (IPPI)

Creșteri mai mari de **prețuri la produsele alimentare**, în comparație cu luna precedentă, au fost înregistrate la cartofi – cu 14.9 la sută, la pește proaspăt – cu 2.2 la sută, la carne și preparate din carne – cu 1.4 la sută. În același timp, s-au înregistrat reduceri de prețuri la ouă – cu 20.4 la sută, la pâine – cu 4.5 la sută, la lapte și produse lactate – cu 1.8 la sută.

La mărfurile nealimentare creșteri de prețuri s-au consemnat la combustibil – cu 2.5 la sută, la articole de construcție – cu 1.2 la sută, la încălțăminte – cu 1.1 la sută, la confecții – cu 1.0 la sută, la medicamente – cu 1.0 la sută.

În grupul **serviciilor prestate populației** creșteri mari de prețuri nu au fost înregistrate.

Contribuția elementelor de formare a indicelui prețurilor de consum este prezentată în tabelul nr. 1.

Tabelul nr. 1. Contribuția componentelor, %

	Aprilie 2004		Mai 2004	
	contribuția	contribuția / IPC	contribuția	contribuția / IPC
IPC	0.9	100.0%	0.5	100.0%
<i>Produse alimentare</i>	0.49	54.5	0.10	20.0
<i>Mărfuri nealimentare</i>	0.28	31.1	0.33	66.0
<i>Servicii cu plată</i>	0.13	14.4	0.07	14.0

Sursa: DSS și BNM

De la începutul anului 2004 creșterea prețurilor a constituit 4.4 la sută, inclusiv la produsele alimentare – 3.1 la sută, la mărfurile nealimentare – 4.5 la sută și la servicii – 6.8 la sută. În luna mai 2004 *inflația cumulativă pentru 12 luni* a reprezentat 13.2 la sută.

Prețurile producției industriale în luna mai s-au diminuat cu 1.1 la sută față de luna precedentă (graficul nr. 4). De la începutul anului curent creșterea prețurilor producției industriale a fost de 0.6 la sută.

Instrumentele politicii monetare

Ratele dobânzilor

În baza dinamicii indicelui prețurilor de consum, indicatorilor monetari și macroeconomici, ratele dobânzilor la instrumentele monetare ale BNM au fost menținute la nivelul stabilit prin hotărârea nr. 301 a Consiliului de Administrație al BNM din 4 decembrie 2003:

- ✓ **rata de bază** aplicată pentru operațiunile REPO de cumpărare pe termen de două luni a hârtiilor de valoare de stat (HVS), efectuate în cadrul operațiunilor de piață deschisă ale BNM – 14.0 la sută anual;
- ✓ rata dobânzii la facilitatea de lombard – 16.0 la sută anual;
- ✓ rata dobânzii la creditele overnight – 17.0 la sută anual;
- ✓ rata dobânzii la depozitele overnight acceptate de BNM de la băncile comerciale – 3.0 la sută anual.

Rata dobânzii la creditele acordate pe termen lung (mai mare de 5 ani) a fost menținută la nivelul de 11.5 la sută anual.

Operațiunile de piață deschisă

În luna mai 2004 volumul total al lichidității sterilizate prin operațiuni de piață deschisă a constituit 29.6 mil. lei la prețul de vânzare. În cadrul operațiunilor de **vânzări definitive de HVS** au fost oferite titluri cu scadența de 63 zile în volum de 25.0 mil. lei. Pe fundalul unei cereri a băncilor comerciale de 27.9 mil. lei, vânzările au însumat 12.6 mil. lei la prețul de cumpărare (tabelul nr. 2).

Tabelul nr. 2. Dinamica operațiunilor de piață deschisă cu HVS în perioada ianuarie-mai 2004

Perioada	Tipul operațiunii	Volumul ofertei la valoarea nominală (mil. lei)	Volumul cererii la valoarea nominală (mil. lei)	Volumul HVS comercializate la prețul de vânzare (mil. lei)	Rata nominală medie ponderată, %
Ianuarie 2004	REPO de vânzare	70.0	117.5	70.0	9.77
Februarie	REPO de vânzare	75.0	66.5	63.0	10.94
Martie	REPO de vânzare	35.0	51.5	30.0	13.06
	Vânzări definitive	25.0	38.3	24.7	13.88
Aprilie	REPO de vânzare	15.0	10.0	0.0	0.0
	Vânzări definitive	70.0	79.0	48.5	15.08
Mai	REPO de vânzare	25.0	22.1	17.0	14.56
	Vânzări definitive	25.0	27.9	12.6	14.36

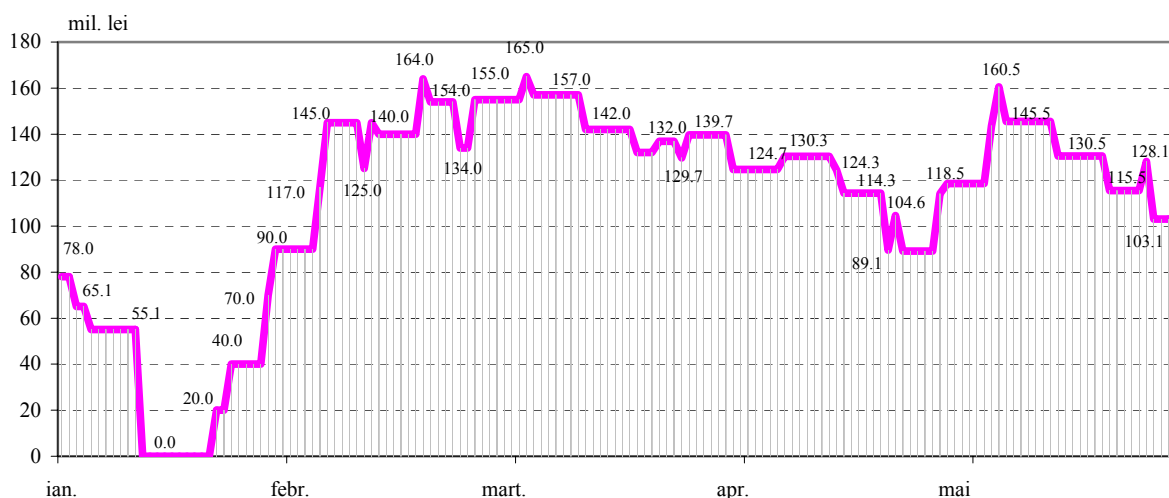
Ratele profitului la titlurile tranzacționate au fost cuprinse între 13.70 la sută și 14.49 la sută. De menționat că, în cadrul **operațiunilor REPO de vânzare** Banca Națională a Moldovei a inițiat o licitație, oferind titluri cu scadența de 42 zile în volum de 25.0 mil. lei, din care au fost plasate 17.0 mil. lei.

Licitațiile de depozit

În perioada analizată BNM a efectuat o singură licitație de depozit. Volumul propus băncilor pentru plasare a constituit 25.0 mil. lei și a fost integral acceptat de BNM la o rată a dobânzii de 13.50 la sută. Termenul plasamentului a fost de 28 zile.

Astfel, volumul lichidității sterilizat de BNM la sfârșitul lunii mai s-a cifrat la 103.1 mil. lei, cu 15.4 mil. lei în diminuare față de sfârșitul lunii aprilie (graficul nr. 5).

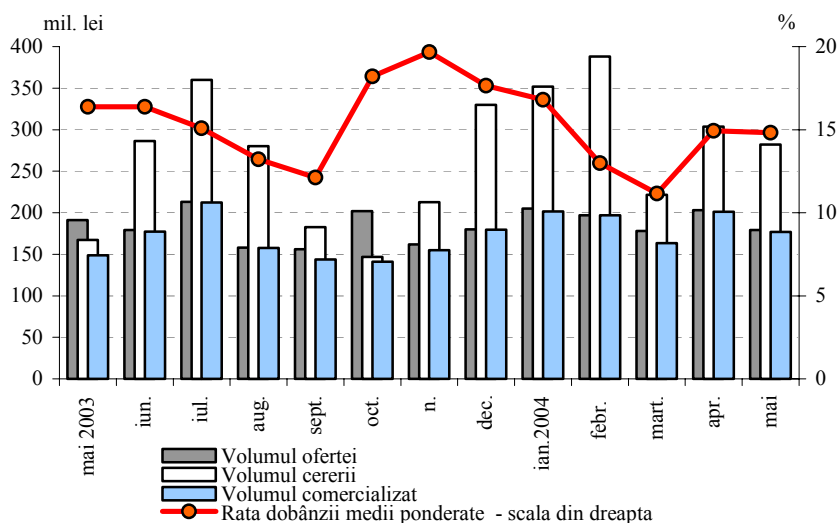
Graficul nr. 5. Volumul zilnic sterilizat de BNM prin operațiuni REPO de vânzare a HVS, vânzări definitive de HVS și depozite acceptate de la băncile comerciale în perioada ianuarie – mai 2004

Pietele financiare

Pe parcursul lunii mai pe piața primară a titlurilor de stat au fost lansate 20 emisiuni de HVS, reprezentând bonuri de trezorerie și bonuri de acoperire a decalajului de casă. Volumul total al ofertei a constituit 179.0 mil. lei, fiind cu 24.0 mil. lei (11.8 la sută) în reducere față de luna aprilie (graficul nr. 6). Volumul solicitat de băncile comerciale s-a

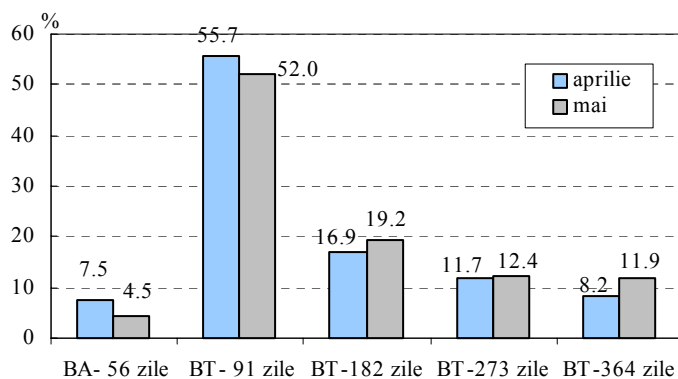
Graficul nr. 6. Totalurile licitațiilor de comercializare a HVS pe piața primară

micșorat cu 21.8 mil. lei (7.2 la sută), însumând 282.0 mil. lei. La licitații au fost plasate HVS în volum de 177.0 mil. lei, din care 146.5 mil. lei (82.8 la sută) au fost procurate de băncile comerciale, cu 15.2 mil. lei mai puțin față de aprilie 2004. Respectiv, procurările de HVS de către investitorii autohtoni au constituit 30.5 mil. lei, sau 17.2 la sută din volumul emis.

În profilul scadențelor HVS comercializate pe piața primară, cota predominantă, deși în reducere cu 3.7 puncte procentuale față de perioada precedentă, au deținut-o în continuare titlurile pe termen de 91 zile, constituind 52.0 la sută (graficul nr. 7). Totodată, s-a majorat ponderea cumulată a titlurilor cu scadențele de 273 și 364 zile cu 4.4 puncte procentuale până la nivelul de 24.3 la sută din volumul total de HVS comercializate. În urma acestor modificări scadența medie a titlurilor de stat emise a crescut de la 144 până la 158 zile.

Graficul nr. 7. Structura HVS comercializate pe piața primară

În luna mai 2004 **rata medie nominală a dobânzii** la titlurile de stat cu scadența de până la un an plasate pe piața primară a înregistrat o diminuare cu 0.12 puncte procentuale până la nivelul de 14.82 la sută anual. În ansamblu pe scadențe, ratele de dobândă la titlurile plasate au consemnat reduceri ușoare cu excepția ratei dobânzii la HVS pe termen de 56 zile, care s-a majorat cu 0.40 puncte procentuale (tabelul nr. 3).

Tabelul nr. 3. Rata nominală medie ponderată a dobânzii la HVS în profilul scadențelor

	BA 56 zile	BT 91 zile	BT 182 zile	BT 273 zile	BT 364 zile
Aprilie	8.26	15.08	16.02	16.25	16.45
Mai	8.66	14.81	15.15	15.67	16.02

Răscumpărările HVS cu scadența în luna mai 2004 au însumat 169.5 mil. lei la valoarea nominală. La finele lunii volumul titlurilor de stat în circulație (plasate la licitațiile pe piața primară) a constituit 881.6 mil. lei la prețul de cumpărare, fiind cu 105.3 mil. lei în creștere față de nivelul înregistrat la 31 decembrie 2003.

La data de 31 mai 2004 în **Sistemul de înscrieri în conturi (SIC)** au fost înregistrate HVS în volum total de 3753.7 mil. lei la valoarea nominală, inclusiv HVS emise prin intermediul licitațiilor pe piața primară în volum de 952.6 mil. lei (25.4 la sută).

Activitatea băncilor comerciale pe piața monetară

Pe ansamblul lunii mai piața monetară a consemnat evoluții diferite pe principalele sale segmente. Volumul operațiunilor pe **piața secundară a titlurilor de stat** în luna mai 2004 s-a majorat cu 9.8 mil. lei față de perioada precedentă, însumând 27.4 mil.

lei (tabelul nr. 4). Preferințele participanților pieței secundare au fost îndreptate spre HVS cu scadențele de până la 28 zile și de la 28 până la 91 zile, a căror ponderi în volumul total au constituit 49.0 și 50.0 la sută, respectiv. De menționat, de asemenea, preponderența tranzacțiilor de tip bancă-bancă (67.9 la sută din volumul total al operațiunilor pe piața secundară).

Tabelul nr. 4. Operațiunile efectuate de bănci pe piața monetară

Perioada	Piața secundară a HVS (vânzări-cumpărări)			REPO cu HVS			Credite interbancare			Volumul total 4+7+10 (mil. lei)
	Termenul mediu ponderat (zile)	Rata medie nominală (%)	Volumul (mil. lei)	Termenul mediu ponderat (zile)	Rata medie nominală (%)	Volumul (mil. lei)	Termenul mediu ponderat (zile)	Rata medie nominală (%)	Volumul (mil. lei)	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Ianuarie 2004	81	14.14	11.4	-	-	-	6	16.21	345.0	356.4
Februarie	99	12.48	31.7	-	-	-	14	15.45	277.4	309.1
Martie	51	13.29	53.2	13	14.50	5.0	2	14.29	236.7	294.9
Aprilie	50	13.78	17.6	14	14.14	15.2	6	14.78	421.5	454.3
Mai	70	13.45	27.4	16	13.73	7.2	10	14.46	295.5	330.1

Totodată, **piața creditelor interbancare în lei** în perioada gestionară a consemnat o reducere a rulajului cu 126.0 mil. lei (29.9 la sută) până la nivelul de 295.5 mil. lei. Din volumul total al creditelor acordate 70.7 la sută au reprezentat creditele overnight (cu rata medie a dobânzii de 13.90 la sută).

În luna mai au fost înregistrate **tranzacții reversibile interbancare cu titluri de stat** în volum de 7.2 mil. lei la valoarea nominală, rata REPO fiind de 13.73 la sută.

Piața creditelor și a depozitelor

Soldul creditelor în economie* s-a majorat cu 93.8 mil. lei (1.6 la sută) pe parcursul lunii, constituind 6162.2 mil. lei la 31 mai 2004. Această evoluție s-a datorat, mai cu seamă, creșterii soldului creditelor **în valută străină** (exprimate în MDL) cu 87.7 mil. lei (3.8 la sută). Echivalentul lor în dolari SUA a constituit 198.5 mil. USD, fiind în creștere cu 3.9 mil. USD (2.0 la sută) față de aprilie 2004. Sporirea **soldului creditelor în valută străină** s-a produs în urma creșterii soldului creditelor acordate întreprinderilor private cu 92.3 mil. lei (4.1 la sută), în timp ce soldul creditelor acordate întreprinderilor de stat a scăzut cu 4.6 mil. lei (8.3 la sută).

În același timp, soldul creditelor **în MDL** a crescut doar cu 6.1 mil. lei (0.2 la sută). În cadrul creditelor **în MDL** a fost înregistrată majorarea soldului creditelor acordate persoanelor fizice cu 18.6 mil. lei (3.7 la sută) și celui al creditelor acordate întreprinderilor private cu 5.3 mil. lei (0.2 la sută), în timp ce soldul creditelor acordate întreprinderilor de stat s-a micșorat cu 17.8 mil. lei (4.4 la sută).

* conform metodologiei FMI, din total credite în economie (inclusiv dobânda calculată la credite) sunt excluse creditele interbancare și creditele acordate guvernului.

Tabelul nr. 5. Dinamica creditelor acordate de băncile comerciale (mil. lei)

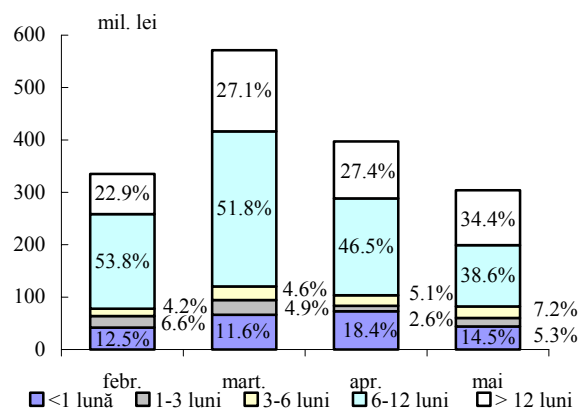
Perioada	Sold la sfârșitul perioadei			Credite acordate				
	total	în MDL	în valută străină	total	în MDL		în valută străină	
					volumul	dobânda, %	volumul	dobânda, %
Decembrie 2003	6055.2	3468.8	2586.4	832.5	473.2	19.40	359.3	11.20
Ianuarie 2004	5983.1	3452.4	2530.8	412.3	248.3	20.45	164.0	11.40
Februarie	6015.1	3559.0	2456.1	575.9	355.9	20.78	220.0	11.48
Martie	6168.1	3756.3	2411.8	893.0	593.8	20.83	299.2	11.61
Aprilie	6068.4	3771.8	2296.6	701.3	424.9	20.90	276.4	11.43
Mai	6162.2	3777.9	2384.3	621.3	338.7	21.32	282.6	11.50

Volumul creditelor acordate în MDL în luna mai a constituit 338.7 mil. lei, fiind în descreștere cu 86.2 mil. lei (20.3 la sută) față de cel înregistrat în luna precedentă.

Cota-parte a creditelor acordate persoanelor juridice a constituit 89.7 la sută din volumul total al creditelor acordate în moneda națională.

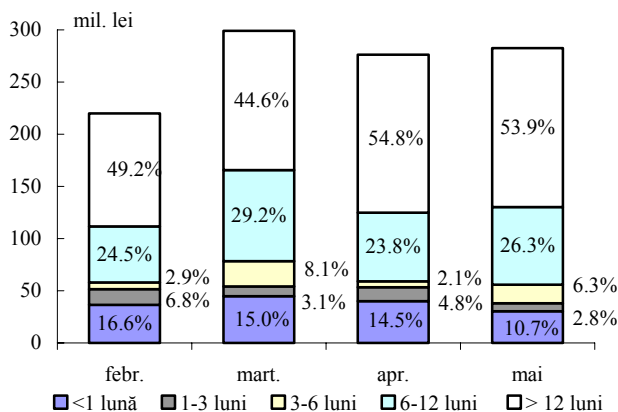
Cele mai solicitate de către persoanele juridice au fost creditele pe termen de la 6 până la 12 luni, fiind acordate cu o rată medie de 21.21 la sută în volum de 117.2 mil. lei. Ponderea acestora a constituit 38.6 la sută, micșorându-se cu 7.9 puncte procentuale față de luna aprilie 2004. Totodată, a crescut ponderea creditelor acordate pe termen de peste 12 luni (cu 7.0 puncte procentuale), constituind 34.4 la sută din volumul total al creditelor în moneda națională (graficul nr. 8).

Graficul nr. 8. Structura creditelor în MDL acordate persoanelor juridice de către băncile comerciale

În mai 2004 **rata medie a dobânzii la creditele** în moneda națională acordate persoanelor juridice a crescut cu 0.39 puncte procentuale până la 21.12 la sută, iar cea aferentă creditelor acordate persoanelor fizice a scăzut cu 0.26 puncte procentuale, constituind 23.10 la sută.

Graficul nr. 9. Structura creditelor în valută străină acordate persoanelor juridice de către băncile comerciale

Volumul creditelor în valută străină acordate persoanelor juridice a constituit 282.6 mil. lei (24.0 mil. USD), fiind cu 1.2 mil. USD superior celui din luna aprilie 2004.

În structura creditelor acordate în valută străină persoanelor juridice cota-parte maximală (53.9 la sută) au deținut-o în continuare creditele pe termen de peste 12 luni (acordate cu o rată medie a dobânzii de 11.41 la sută). De menționat creșterea mai

accelerată a creditelor acordate pe termen de la 3 până la 6 luni, respectiv ponderea acestora în volumul total al creditelor în valută străină s-a majorat cu 4.2 puncte procentuale (graficul nr. 9).

Rata medie a dobânzii la creditele în valută străină acordate persoanelor juridice a sporit cu 0.07 puncte procentuale, constituind 11.50 la sută.

În perioada de referință **soldul depozitelor*** în sistemul bancar a însumat 6080.6 mil. lei, majorându-se cu 326.7 mil. lei (5.7 la sută) față de luna aprilie 2004. Creșterea acestuia a fost generată de sporirea atât a soldului depozitelor în moneda națională cu 89.4 mil. lei (3.0 la sută), cât și a soldului depozitelor în valută străină cu 237.3 mil. lei (8.7 la sută).

Ponderea depozitelor la vedere în totalul depozitelor a fost de 40.0 la sută, volumul acestora (2435.1 mil. lei) majorându-se cu 182.2 mil. lei față de luna precedentă. În structura lor, soldul depozitelor la vedere în moneda națională s-a majorat cu 45.6 mil. lei (3.6 la sută), iar cel al depozitelor în valută străină cu 136.6 mil. lei (13.9 la sută).

Soldul depozitelor la termen s-a majorat cu 144.5 mil. lei, constituind 3645.5 mil. lei. **Soldul depozitelor la termen în MDL** a constituit 1786.9 mil. lei, majorându-se cu 43.8 mil. lei (2.5 la sută) față de perioada precedentă.

Tabelul nr. 6. Dinamica depozitelor la termen în băncile comerciale (mil. lei)

Perioada	Sold la sfârșitul perioadei			Depozite				
	total	în MDL	în valută străină	total	în MDL		în valută străină	
					volumul	dobânda, %	volumul	dobânda, %
Decembrie 2003	3282.6	1469.6	1813.0	543.9	261.3	14.20	282.6	4.19
Ianuarie 2004	3460.1	1599.8	1860.3	555.4	289.7	14.82	265.7	4.27
Februarie	3490.2	1671.0	1819.2	448.7	217.7	14.70	231.0	4.52
Martie	3531.9	1725.9	1806.0	465.2	210.4	15.01	254.8	4.83
Aprilie	3501.0	1743.1	1757.9	452.3	185.6	15.40	266.7	4.65
Mai	3645.5	1786.9	1858.6	423.6	203.1	14.99	220.5	4.74

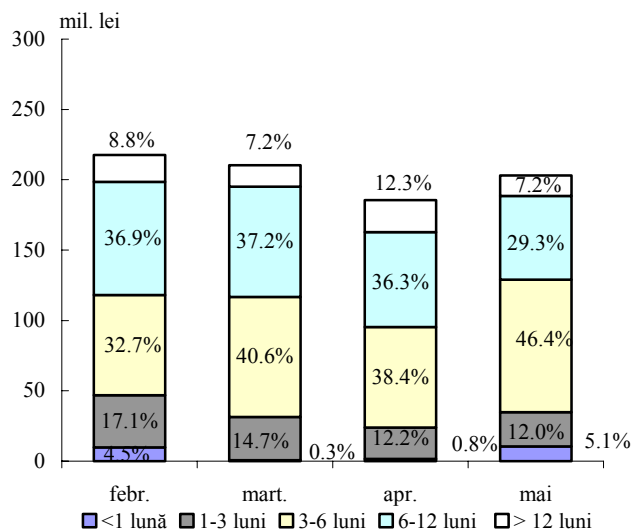
Volumul depozitelor la termen în MDL atrase în luna mai a constituit 203.1 mil. lei, fiind cu 17.5 mil. lei superior celui din luna aprilie 2004.

În structura depozitelor atrase în MDL s-a consemnat creșterea mai accentuată, cu 8.0 puncte procentuale, a ponderii depozitelor pe termen de la 3 până la 6 luni până la nivelul de 46.4 la sută (graficul nr. 10).

În luna mai **rata medie a dobânzii la depozitele la termen în MDL** s-a micșorat cu 0.41 puncte procentuale față de nivelul lunii precedente, constituind 14.99 la sută

* conform metodologiei FMI, din total depozite în sistemul bancar sunt excluse mijloacele băncilor comerciale și ale altor instituții financiare; conturile bugetului de stat; mijloacele extrabugetare; depozitele persoanelor fizice și juridice nerezidente.

Graficul nr. 10. Structura depozitelor la termen în MDL atrase de băncile comerciale

S-a menținut la nivelul cel mai înalt, de 35.8 la sută, ponderea depozitelor pe termen de la 6 până la 12 luni, deși ponderea acestora în volumul total al depozitelor în valută străină s-a redus cu 6.5 puncte procentuale în favoarea celorlalte categorii de depuneri (graficul nr. 11).

În perioada de referință *rata medie a dobânzii la depozitele în valută străină* s-a majorat cu 0.09 puncte procentuale, constituind 4.74 la sută (pentru persoanele juridice aceasta a crescut cu 0.47 puncte procentuale până la 4.28 la sută, iar pentru persoanele fizice ea s-a redus cu 0.11 puncte procentuale, alcătuind 4.78 la sută).

Masa monetară

Masa monetară M2 (masa monetară în lei) pe parcursul lunii mai s-a majorat cu 112.8 mil. lei, sau cu 2.0 la sută. În același timp **masa monetară M3** a crescut cu 350.1 mil. lei, sau cu 4.2 la sută.

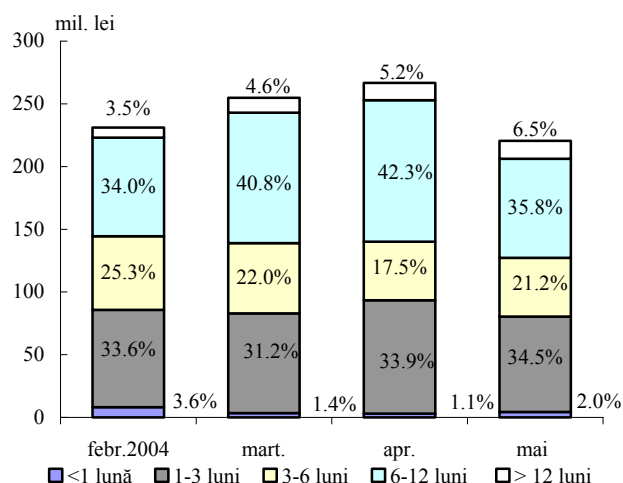
Creșterea indicatorului **M2** a fost determinată de majorarea volumului numerarului în circulație cu 25.6 mil. lei (1.0 la sută) și a soldului depozitelor în moneda națională cu 89.4 mil. lei (3.0 la sută). Totodată, soldul instrumentelor pieței monetare s-a micșorat cu 2.2 mil. lei.

(12.47 la sută pentru persoane juridice și 15.81 la sută pentru persoane fizice față de 13.68 la sută și 15.93 la sută, respectiv, în luna aprilie 2004).

Soldul depozitelor la termen în valută străină s-a majorat cu 100.7 mil. lei (5.7 la sută), alcătuind 1858.6 mil. lei. Această evoluție s-a datorat, în special, creșterii soldului depunerilor populației cu 90.0 mil. lei.

În perioada gestionară **volumul depozitelor la termen în valută străină** a constituit 220.5 mil. lei, micșorându-se cu 46.2 mil. lei (17.3 la sută) din contul reducerii depunerilor persoanelor juridice cu 40.2 mil. lei (68.1 la sută).

Graficul nr. 11. Structura depozitelor la termen în valută străină atrase de băncile comerciale

Depozitele în valută străină au crescut cu 15.6 mil. USD. De menționat că, soldul acestor depozite, exprimate în lei, s-a majorat cu 237.3 mil. lei, ca urmare a deprecierei moderate a monedei naționale. Ponderea depozitelor în valută străină în volumul total al masei monetare s-a majorat de la 32.5 la sută în luna aprilie până la 33.7 la sută în luna mai.

Schimbările în structura masei monetare sunt reflectate în tabelul nr. 7.

Tabelul nr. 7. Evoluția structurii masei monetare la sfârșitul perioadei

Componentele masei monetare	Mart. 2004	Pond. %	Apr. 2004	Creșt. %	Pond. %	Mai 2004	Creșt. %	Pond. %
MASA MONETARĂ (M3)	8659.15	100	8421.71	-2.7	100	8771.77	4.2	100
MASA MONETARĂ (M2)	5800.91	67.0	5683.01	-2.0	67.5	5795.79	2.0	66.1
BANI ÎN CIRCULAȚIE	2632.83	30.4	2665.06	1.2	31.6	2690.69	1.0	30.7
DEPOZITE LA VEDERE	1435.45	16.6	1272.08	-11.4	15.1	1317.75	3.6	15.0
- ale persoanelor juridice	1207.5	14	1042.32	-13.7	12.4	1088.94	4.5	12.4
- ale persoanelor fizice	227.95	2.6	229.76	0.8	2.7	228.81	-0.4	2.6
DEPOZITE LA TERMEN (inclusiv pe termen lung)	1725.93	19.9	1743.11	1.0	20.7	1786.88	2.5	20.4
- ale persoanelor juridice	362.75	4.2	340.8	-6.1	4.1	356.59	4.6	4.1
- ale persoanelor fizice	1363.18	15.7	1402.31	2.9	16.6	1430.29	2.0	16.3
DEPOZITE ÎN VALUTĂ STRĂINĂ	2858.24	33.0	2738.7	-4.2	32.5	2975.99	8.7	33.9
- ale persoanelor juridice	907.22	10.5	844.86	-6.9	10.0	974.63	15.4	11.1
- ale persoanelor fizice	1951.02	22.5	1893.84	-2.9	22.5	2001.36	5.7	22.8
INSTRUMENTELE PIETEI MONETARE	6.7	0.1	2.76	-58.8	0.1	0.47	-83.0	0.0

Activele externe nete (convertibile) ale sistemului bancar s-au redus cu 22.0 mil. USD, totalizând 209.0 mil. USD. În structura acestora activele externe nete ale BNM au scăzut cu 41.1 mil. USD, iar cele ale băncilor comerciale s-au majorat cu 19.1 mil. USD.

Activele interne nete ale sistemului bancar s-au majorat cu 678.5 mil. lei (11.9 la sută). În luna mai cererile de plăți față de Guvern ale sistemului bancar au crescut cu 661.0 mil. lei, inclusiv ale BNM - cu 599.7 mil. lei (în special pe contul creditului Ministerului Finanțelor acordat cu garanția HVS în mărime de 600.0 mil. lei), iar cele ale băncilor comerciale - cu 61.3 mil. lei, respectiv.

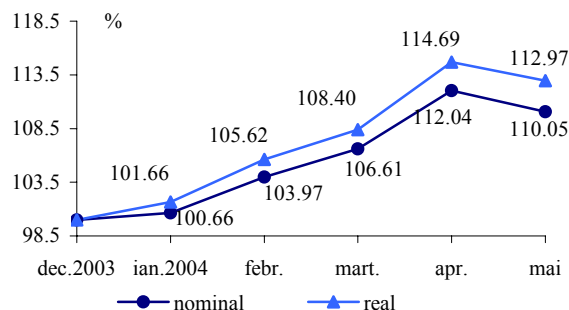
Pe parcursul lunii mai cererile de plăți ale BNM față de băncile comerciale s-au majorat cu 28.1 mil. lei, pe seama achitării nete a depunerilor băncilor comerciale la BNM în volum de 45.0 mil. lei (acceptate – 25.0 mil. lei, achitate – 70.0 mil. lei) și calculării dobânzii la credite acordate CCL în volum de 0.6 mil. lei. Totodată, rambursarea creditelor acordate CCL în volum de 0.4 mil. lei, vânzarea HVS prin operațiuni REPO în sumă de 17.0 mil. lei și calcularea dobânzii la aceste operațiuni în volum de 0.1 mil. lei au condiționat reducerea cererii de plăți față de băncile comerciale.

Piața valutară

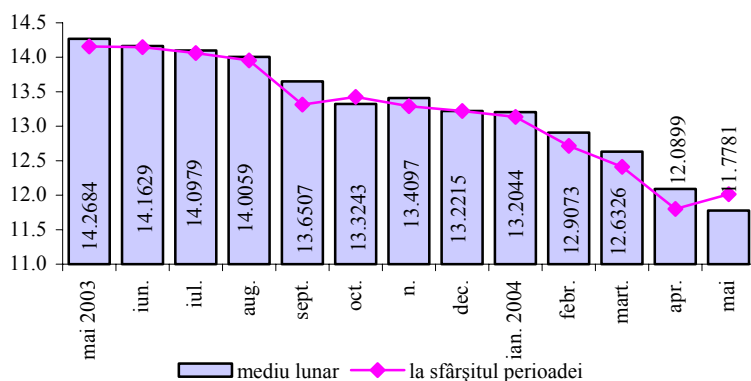
În luna mai curent **cursul oficial de schimb** al leului moldovenesc față de dolarul SUA s-a depreciat de la 11.8007 MDL pentru 1 USD la începutul lunii până la 12.0146 MDL pentru 1 USD la finele lunii.

Comparativ cu luna decembrie 2003 leul moldovenesc a marcat o apreciere cu 10.05 la sută în termeni nominali și cu 12.97 la sută în termeni reali* (graficul nr. 12). Cursul oficial de schimb mediu lunar al leului moldovenesc față de dolarul SUA în luna gestionară comparativ cu luna precedentă s-a apreciat de la 12.0899 MDL până la 11.7781 MDL pentru 1 USD (graficul nr. 13).

Graficul nr. 12. Evoluția lunară a cursului de schimb nominal și real (dec.2003 =100)

Graficul nr. 13. Cursul de schimb MDL/USD

Volumul total de dolari SUA tranzacționați în luna de referință pe piața interbancară de către bănci a constituit 57.3 mil. USD, majorându-se față de luna aprilie 2004 cu 1.5 mil. USD. În luna mai rulajul Băncii Naționale a Moldovei pe piața interbancară a constituit 13.2 mil. USD, față de 19.1 mil. USD în luna aprilie.

Cursul oficial mediu lunar al leului moldovenesc față de euro s-a apreciat de la 14.5340 MDL în luna aprilie 2004 până la 14.1253 MDL pentru 1 euro în luna mai 2004. La începutul lunii cursul oficial al leului moldovenesc față de euro constituia 13.9355 MDL, iar la sfârșitul lunii – 14.7178 MDL pentru 1 euro, depreciindu-se cu 5.6 la sută.

Cursul oficial mediu lunar al leului moldovenesc față de rubla rusească s-a apreciat de la 0.4216 MDL în luna aprilie 2004 până la 0.4063 MDL pentru 1 rublă rusească în luna mai 2004. La începutul lunii cursul oficial al leului moldovenesc față de rubla rusească constituia 0.4074 MDL, iar la sfârșitul lunii – 0.4139 MDL pentru 1 rublă rusească depreciindu-se cu 1.6 la sută.

Rulajul total al tranzacțiilor încheiate contra MDL pe piața valutară internă în luna mai, 2004 a fost de 432.8 mil. USD, fiind cu 29.5 la sută superior celui din luna aprilie 2004. Cumpărările de valută străină pe piața valutară internă (contra MDL) pe parcursul lunii mai, 2004 au constituit 195.5 mil. USD, iar vânzările – 237.3 mil. USD.

* cotare indirectă (USD/MDL)

Din rulajul total al tranzacțiilor dolarul SUA a constituit 70.9 la sută, euro – 25.5 la sută, ruble rusești – 3.2 la sută și hrivne ucrainene – 0.4 la sută.

Stocul *datoriei publice directe și garantate de stat* la situația din 31.05.2004 a constituit 870.93 mil. USD (inclusiv creditele acordate de FMI, tabelul nr. 8).

Tabelul nr. 8. Datoria externă (mil. USD)

	Sold la 30.04.2004	Mai				Sold la 31.05.2004
		Intrări	Rambursări	Arierate de dobândă	Diferența de curs	
Datoria publică	906.19	0.00	117.77	0.12	6.04	794.58
Datoria publică garantată	76.20	0.00	0.86	0.00	1.01	76.35
Total datoria externă	982.39	0.00	118.62	0.12	7.04	870.93

Stocul datoriei externe s-a micșorat în mărime nominală cu 111.46 mil. USD. La modificarea stocului au contribuit rambursările totale de 118.62 mil. USD, acumularea arieratelor de dobândă de 0.12 mil. USD și deprecierea cursului dolarului SUA față de alte valute în mărime de 7.04 mil. USD.

La 31.05.2004 stocul total al arieratelor (inclusiv acumulate în anii precedenți) a însumat 26.6 mil. USD.

Stocul datoriei private negarantate de stat (inclusiv arieratele de dobândă) la 31.05.2004 a totalizat 444.4 mil. USD (sursa: DMFAS 5.2.).